

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
December 24, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

TREČIADINIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 24, 1997

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 251

Santarvės ir ramybės, vilties ir šv. Kalėdų džiaugsmo, mieli skaitytojai!

Konstitucinis teismas nuspręs vyriausybės programos teisėtumą

Vilnius, gruodžio 23 d. (BNS) — Konstitucinis teismas pranešė, jog gruodžio 30 dieną Lietuvos vyriausybės prašymu tirs, ar teisėtai patvirtinta jos programa ketveriems metams.

Gruodžio 17 dieną Lietuvos vyriausybė kreipėsi į Konstitucinį teismą, prašydama išsiaiškinti, ar Seimo 1996 metų gruodžio 10 dienos nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės programos“ neprieštarauja Konstitucijai.

Vyriausybė savo kreipimąsi į Konstitucinį teismą aiškina siekiu išvengti galimų politinių ginčų ar valdžios konfliktų po prezidento rinkimų ir užtikrinti valstybės politinį pastovumą, griežtai laikantis įstatymų.

Vyriausybė mano, jog vis

dar neaišku, ar grąžinusi įgaliojimus vyriausybė turi atsistatydinti tik po Seimo rinkimų, ar ir po prezidento rinkimų turi būti sudaroma kita vyriausybė, ir ar vyriausybė toliau turi vykdyti Seimo patvirtintą programą, ar teikiama nauja prezidento paruošta programa.

Pagal Konstituciją, po prezidento rinkimų vyriausybė turi grąžinti savo įgaliojimus naujam valstybės vadovui.

Prieš kelias savaites premjeras Gediminas Vagnorius ir kiti konservatorių partijos nariai susilaukė opozicijos ir kandidato į prezidentus Artūro Paulausko rinkimų štabo kritikos dėl savo pareiškimų, kad naująją vyriausybę po prezidento rinkimų formuos Seimas.

Rusijos UR ministras netiki Baltijos ir JAV chartijos reikšme

Maskva, gruodžio 23 d. (BNS) — Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov abejoja, ar būsimoji trijų Baltijos valstybių ir JAV santykių chartija turės kokių nors rimtų pasekmių.

„Baltijos chartija nepaspartins Latvijos, Lietuvos ir Estijos įstojimo į NATO“, cituodamas J. Primakov rašo Rusijos laikraštis „Izvestija“.

Pažymėdamas, jog Baltijos valstybės atmetė Rusijos siūlomą saugumo garantijas, J. Primakov laikraščiu užsiminė, kad Maskva pasiryžusi „šią problemą spręsti plačiau“.

Rusija gali sutikti su Amerikos, taip pat Europos bendromis garantijomis, apibendrina laikraštis „Izvestija“ Rusijos užsienio reikalų ministro komentare.

Kaip žinoma, sausio 16 dieną susitikę Vašingtone, prezidentai Algirdas Brazauskas, Guntis Ulmanis, Lennart Meri ir Bill Clinton pasirašys JAV ir Baltijos valstybių chartiją.

Šis teisiškai neįpareigojan-

tis dokumentas apibrėš bendrą požiūrį į saugumą ir pastovumą euroatlantinėje erdvėje, numatys politinio, ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo gaires XXI amžiui.

Nors šis dokumentas nesuteiks jokių saugumo garantijų Baltijos valstybėms, manoma, kad jame bus išreikšta parama Lietuvos, Latvijos ir Estijos narystei NATO.

Rusijos URM spalio pabaigoje įteikė Lietuvai, o vėliau — ir kitoms Baltijos jūros regiono valstybėms pasiūlymus sudaryti regioninį saugumo ir pastovumo paktą, suteikti vienašališkas Rusijos saugumo garantijas bei eilę kitų pasitikėjimą skatinančių priemonių.

Lietuva atmetė saugumo garantijų pasiūlymus kaip neatitinkančius integracijos į Vakarų struktūras siekių, tačiau pareiškė pasiryžimą stiprinti visapusišką bendradarbiavimą su Rusija.

Advokatas tikisi rasti bendrą kalbą su Seimo dauguma

Vilnius, gruodžio 22 d. (BNS) — Artūras Paulauskas, komentodamas savo būsimą veiklą, jei būtų išrinktas prezidentu antrajame rate, sakė ieškosias kompromisų su konservatorių valdomu Seimu.

Pirmaujantis kandidatas vėlai naktį per valstybinę televiziją teigė, kad Seimo dauguma „keičia pozicijas“ ir nebežiūri į jį kaip į „priešišką elementą“. Tačiau A. Paulauskas neatsakė, kiek, jo nuomone, dešiniųjų parlamentarų emė palankiai jį vertinti.

A. Paulauskas žadėjo tartis su Seimu dėl premjero, leidamas suprasti, kad pasinaudos Konstitucijos suteikta teise siūlyti parlamentui kabineto vadovo kandidatūrą. Jis tiesiai neatsakė, ar kovos prieš Seimo daugumą sudarancius konservatorius, kurių atstovus Gediminas Vagnorius dabar vadovauja vyriausybei.

Atsakydamas į užuominą dėl menkos patirties užsienio

Fra Filippo Lippi, 1459 m.

Šaulių sąjunga šliejasi prie kariuomenės

Vilnius, gruodžio 23 d. (BNS) — Jei vyriausybė skirs pakankamai lėšų, anksčiau tik simbolines funkcijas turėjusi Šaulių sąjunga ketina tapti karine struktūra.

„Naujas sąjungos statusas numato šaulių integravimąsi į gynybos sistemą“, spaudos konferencijoje antradienį sakė Šaulių sąjungos vadovas Leonardas Bakaitis. Sąjunga turi apie 3,200 narių.

Pirmasis kovinis būrys veikia Kaune. Lapkričio 23 dieną jis dalyvavo kariniame parade Lietuvos kariuomenės dienai pažymėti.

Pasak L. Bakaitio, kitamet turėtų būti suformuoti 30

tokių būrių, kuriuose bus rikiuotės šauliai (vyrai iki 45 metų), moterys šaulės, jaunieji šauliai ir ne rikiuotės šauliai (vyrai vyresni kaip 45 metų).

Šiai struktūrai įkurti reikia apie 2,5 mln. litų, kuriuos tikimasi gauti iš vyriausybės rezervo. Šauliams mokytis bus skirta apie 20 parų per metus, ir numatoma, kad jie bendradarbiaus su SKAT padaliniais.

Tris mėnesius Šaulių sąjungai vadovaujantis L. Bakaitis džiaugėsi pokyčiais šioje organizacijoje.

Jo teigimu, dabar sukonkre-tinti narystės sąjungoje reika-

lavimai, išplėstos drausmių, nuobaudų ir paskatinimų sąvokos. Taip pat priimta Šaulių sąjungos veiklos programa, kurioje numatytas bendradarbiavimas su policija, pasienio policija bei kitomis struktūromis.

Pasak vado, anksčiau sąjungos programa buvo skurdi, mordini ir vienpusiška, orientuota į valstybinių švenčių ir žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimą.

Šaulių sąjunga pirmoji iš karinių struktūrų, įkūrė kitamet pradedantį veikti garbės teismą.

Krašto apsaugos viceministras Edmundas Simanaitis mano, kad šia patirtimi pasinaudos ir kariuomenė.

* **Kauno mieste** Valdas Adamkus greičiausiai surinks daugiau balsų, nei jo pagrindinis varžovas Artūras Paulauskas. Remiantis oficialiais duomenimis (gruodžio 22-osios naktį), V. Adamkus Kaune buvo gavęs maždaug 43 proc., o A. Paulauskas — maždaug 30 proc. balsų. Vytas Landsbergis Kaune buvo gavęs apie 22 proc. balsų, ir tai to meto duomenimis buvo geriausias šio kandidato rezultatas, palyginti su kitomis Lietuvos vietomis.

* **Kandidatas į prezidentus** Kazys Bobelis sau įpras-tose rinkimų apygardose Marijampolės mieste gavo kur kas daugiau balsų, nei kitur Lietuvoje, tačiau ir čia nesugebėjo kiek rimčiau pasipriešinti pagrindiniams konkurentams. Suskaičiuavus 7 Marijampolės apylinkių balsus iš visų 15-kos apylinkių, Marijampolėje Artūras Paulauskas buvo gavęs 44,5 proc. balsų, Valdas Adamkus — 24,5 proc., Vytas Landsbergis — 15 proc., o K. Bobelis — 11,5 proc. balsų.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

New Yorkas. Pirmadienį Jungtinių Tautų generalinė asamblėja nepatenkino JAV reikalavimo sumažinti jų metinį narės mokesčių ir nutarė svarstyti šį klausimą kitais metais su sąlyga, kad iš Amerikos Kongreso bus gauta naujų įplaukų. Tokį sprendimą pasiūlė generalinės asamblėjos finansų komisija, kurios siūlymą 185 narių JT priėmė be balsavimo. Savaitgalį vykusiose ilgoose derybose JT finansų komisija nutarė 1998-aisiais apsvaistyti JAV mokesčių klausimą „atsižvelgiant į visus reikšmingus veiksnius, įskaitant periodiškas generalinio sekretoriaus ataskaitas apie įnašų būklę“. Tačiau Europos Sąjunga tuojau pat pareiškė, kad narės mokesčių klausimas neturi būti persvarstytas, kol JAV juridiskai neįsipareigo padengti savo išskolinimą, kuris dabar siekia beveik 1,3 mlrd. dolerių narės mokesčių bei taikos palaikymo išlaidų.

Bagdadas. Irako premjero pavaduotojas Tareq Azizien pasmerkė Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (ST) pareiškimą, reikalaujantį leisti JT ginkluotės tikrintojams patekti į visus pageidaujamas Irako karinius objektus. Pasak T. Azizo, „amerikiečiai dominuoja JT Specialiojoje komisijoje ir naudoja ją savo tikslams įgyvendinti“. Pirmadienį ST pareikalavo, kad Bagdadas leistų ginkluotės tikrintojų grupėms laisvai patekti į visus įtartinus objektus, įskaitant daugelį prezidento Saddam Hussein rūmų.

Maskva. Rusijos prezidentas yra susirūpinęs dėl įvykių Dagestano Buinaksko mieste, kur nežinomi smogikai pirmadienį užpuolė Rusijos motorizuotos divizijos karinį dalinį. Prezidento sekretorius spaudai Sergej Jastržemskij patvirtino, kad įvykiai Dagestane kelia susirūpinimą valstybės vadovui, kad padėties Kaukazo regione paaštrėjimas gali turėti įtakos artimiausius Boris Jelcin darbo planams. Sekretorius, matyt, turėjo galvoje ankstesnius prezidento ketinimus apsilankyti Čekijoje.

Belgradas. Nepaisant gausių rinkimų įstatymo pažeidimų, Serbijos prezidentu antradienį oficialiai paskelbtas Jugoslavijos vadovo Slobodan Milošević šalininkas Milan Milutinović, išrinktas 5 metų kadencijai. Tiek tarptautiniai, tiek vietos nepriklausomi rinkimų stebėtojai sekmadienį vykusiuose rinkimuose rado gausybę pažeidimų. Jie pabrėžė, kad Kosovo provincijoje balsavimo dėžės buvo prikimštos padirbtų balsavimo biuletenių, nors etniniai albanai rinkimus boikotavo. Belgrade įsikūrę Laisvų rinkimų ir demokratijos centras pastebėjo, kad S. Milošević šalininkai už savo kandidatą balsavo po kelis kartus, įmesdami net po 250 biuletenių į tą pačią urną. Pastebėtas neleistinas balsavimas ne punktuose, bei gamyklose, stebint policijai. Balsavimas namuose vyko visiškai be priežiūros.

Sarajevas. Vokietijos kancleris Helmut Kohl antradienį, prieškalėdinio vizito į Sarajevą metu, padėkojo ten tarnaujančioms Vokietijos kareiviams už puikiai atliktą tarnybą NATO taikdaryje daliniuose Bosnijoje. Jis sakė, jog Vokietijos kariai Balkanuose liks, kol čia visiškai įsitvirtins taika. „Tie, kurie matė, kaip 2-ojo pasaulinio karo metu buvo sugriauta Vokietija, gali suprasti, koks svarbus yra kareivių buvimas čia“, sakė jis kareiviams.

Praha. Dauguma Čekijos gyventojų mano, kad jų valstybė turėtų siekti narystės NATO, rodo antradienį paskelbti visuomenės nuomonės apklausos rezultatai.

Jungtinės Tautos. Pirmadienį JT generalinė asamblėja patvirtino 2,532 milijardo JAV dolerių biudžetą 1998-1999 metams. Biudžetas nustatė trejų metų išsimokėjimo laikotarpį valstybės narėms bei numatė galimybę sukurti naują generalinio sekretoriaus pavaduotojo postą. Pagal pirmadienį 185 valstybių patvirtintą projektą didžiausia dalis metinio JT biudžeto — 25 procentai — tenka JAV. Apmokėtosios net ir skurdžiausios pasaulio valstybės, tarp kurių yra Rwanda, Bhutanas ir Palau, kurios į JT įdė turės įmokėti 0,001 procento minimumą.

Sarajevas. Bosnijos serbų vadai nacionalistai antradienį ignoravo tarptautinės bendruomenės nutarimus, nors nepraejo nei para, kai JAV prezidentas Bill Clinton paragino juos ne-trukdyti taikos procesui. Serbų demokratų partijos ir Radikalų partijos vadovai nutarė kitų metų sausio 12 dieną sušaukti naują Bosnijos serbų parlamentą. Tai dviem savaitėmis vėliau, nei tarptautinės bendruomenės aukštojo atstovo Bosnijai Carlos Westendorp nustatyta galutinė gruodžio 27 dienos data, atitinkanti Bosnijos serbų konstitucijos reikalavimus.

Varšuva. Sekmadienį Krokuvoje Lenkijos ir Čekijos UR ministrai sutarė išvien dirbti, siekiant savo valstybių narystės NATO ir Europos Sąjungoje (ES). Pagal susitarimą, abi valstybės drauge ir greitai reaguos į bet kokius veiksmus, kuriais siekiama diskredituoti arba užvilkti jų stojimą į NATO.

KALENDORIUS

Gruodžio 24 d.: Kūčios. Adomas, Ieva, Adelė, Irmina.

Gruodžio 25 d.: Kalėdos. Anastazija, Daiva, Grožvydas, Ginutė, Aiskutė.

Gruodžio 26 d.: Šv. Steponas; Dovilė, Grynotas, Žilvė. 1920 m. įkurtas Lietuvos dramų teatras.

(ELTA)

Skamba muzika, skaisčiai spindi šviesos, spalvoti popieriai puošia dovanas, skirtas šeimos nariams ir draugams — visa tai padeda sukurti džiaugsmingą nuotaiką. Šis Šviesos metas mums kalba apie Kristaus gimimą — istoriją, kuri yra ir paprasta, ir stebinanti.

Pamąstykite apie šį Vaikelį. Jis gimsta tvartelyje — tai Tevo dovana. Nors Jis mažas, bet nieko nėra už Jį didingesnio; Jis yra nuogas, vienok aprėdęs Visatą; Jis vargšas, vienok yra Viešpats, dangaus ir žemės Sutvėrėjas; bejėgis Jis guli ant savo Motinos rankų, vienok angelų pulkai Jį garbina. Jis yra Tai-kos karalius, skirtas tėti Dievo karalystę laiko tėkmėje. Iš savo Tevo pusės Jis yra Dievas; iš savo Motinos — Žmogus. Ateinantis iš amžinybės kaip Dievas, Jis gimė kaip žmogus. Kaip ir Tevas, Jis yra amžinasis gyvenimas ir aukščiausias teisėjas; kaip Marijos sūnus, Jis yra gailėstingumo dovana. Kaip antrasis Trejybės Asmuo, Jis valdė pasaulį; kaip vyrų ir moterų brolis, Jis yra jų tarpininkas.

Mums taip labai reikia Išganytojo. Kai nusidedame, Kristus yra mūsų teisėjas; Jis yra mūsų kelias, kai mes pasukame šunkeliais. Mūsų paklydimuose Jis yra tiesa; mūsų rūpesčiuose, Jis yra paguoda; mūsų skurde Jis yra visų dvasi-nis lobs. Kristus yra šviesa žmonijos tamsybėse, džiaugsmas nusiminime, ramybė liūdesyje, viltis mirtyje, amžinasis gyvenimas po mūsų žemiškosios kelionės.

„Tyli naktis, švėta naktis! Visur ramu, visur šviesu...“ Mes jaučiame, kad Jis yra mūsų geris, juk mums taip reikia giesmių ir džiaugsmo. Mes galime būti išmintingi, turtingi, galingi, mokyti, bet nesijausime laimingi, jeigu mūsų laimė nebus sutelkta ties prakartele Betliejuje.

Tėvai Marijonai jungiasi su manimi, linkėdami visiems: administracijai, redakcijai, tarnautojams, darbuotojams, skaitytojams, rėmėjams, Kalėdų, pripildytų palaima. Tegul Jėzus Kristus viešpatuoja Jūsų širdyse ir namuose! Linksmų Kalėdų ir labai laimingų Naujųjų metų!

Kun. Donaldas S. Petraitis, MIC

GARBĖ DIEVUI AUKŠTYBĖSE

Buvo amžiai be pradžios, buvo laikas, kai Dievo Žodis tapo žmogumi. Per Dievo Žodį viskas atsirado ir be Jo neatsirado nieko, kas tik yra atsiradę. „Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa“ (Jn. 1,4).

Kartą kartos praėjo pro šį pasaulį. Jos kaip jūros bangos nubangavo. Žmonių kartos yra piligrimai. Ir mes atsiradome ženkly pasaulyje. Esame taip pat piligrimai. Iš ženkly žinome, kad visa yra sukurta didžiosios būties, kurią vadiname Dievu. Iš neprieinamos šviesos atėjo patys Dievas, išikūnijęs žmogaus prigimtyje. Atėjo Jis parodyti kelią į šviesą, iš kurios Jis atsirado mūsų pasaulyje. Jis yra tiesa, kelias ir gyvenimas. Su džiaugsmu mes švenčiame Jo užgimimą, nes Jis yra Išganytojas ir Vadovas į amžiną šviesą bei gyvenimą. Jam užgimus, dangaus angelai su džiaugsmu giedoję garbės giesmę: Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms.

To džiaugsmo linkime visiems „Draugo“ skaitytojams, geradariams ir rėmėjams, redakcijai, administracijai ir jos darbuotojams, „Draugo“ renginių komitetui, Draugo fondo rėmėjams ir visiems lietuviams, kurie rūpinasi mūsų tėvynės šviesesne ateitimi.

Kun. V. Rimšelis, MIC

„Draugo“ redakcija, administracija ir visi tarnautojai nuoširdžiai sveikina savo bendradarbius, skaitytojus, rėmėjus ir talkininkus su Kristaus Gimimo švente, linkėdami ramybės, skaidraus džiaugsmo ir šviesos, kurią tegali atsitiesti Dieviškasis Vaikelis. Linksminkimės ir džiaukimės, nes mums gimė Atpirkėjas; mylėkime vienas kitą, kaip Jis mus mylėjo! Lai gerasis Kalėdų angelas plasnėja virš Jūsų namų Kristaus Gimimo šventėje ir savo giesmės aidais lieja į Jūsų širdis dieviškąją palaimą.

Danutė Bindokienė

KUDIRKOS

(VINCAS - ALEKSANDRAS - ALGIRDAS)

Zanavykų krašto kultūrinė iškarpą
ALEKSANDRAS KUDIRKA

(Tėsinys)

Dabar aš, neseniai palikęs mokyklos suolą, 18 metų jaunuolis, keliauju tuo pačiu ruožu savarankiškai dirbti — mokytojauti ir dar svetima lenkų kalba. Lendravos gelež. stoty visai netikėtai žandarų viršininkas su palydovu pas mane padarė kratą (išvartė daiktus lagamine) — ieškojo kontrabandos ar nelegalios literatūros. Matomai, jam pasirodė itar-tinas.

Pagaliau laimingai atvažiuoju į geležinkelio stotelę (kokia ketvirta stotis nuo Varšuvos), pasamdžiau vežiklį ir po kelių valandų kelionės per smėlynus, retai apaugusius pušaitėmis ir kadugiais, pasie-

kiau Osiecką. (Apie 14 km nuo geležinkelio stoties). Miestelio vežikas paprašė nemažą kainą už sunkią kelionę. Tiek pinigų neturėjau ir buvau priverstas pasiskolinti, kad su juo atsi-skaityčiau. Nunešiau lagaminą su knygom ir baltiniais, smuiką su ranka rašytomis gaidomis (spausdintų tuo lai-ku buvo mažai) ir mokyklą, kuri užėmė dalį buvusio vienuo-lyno rūmų. Viena gale buvo kambaryukas su virtuvele mo-kytojų, greta, už sienos, bute-lis zakristijonui, o priešais, ki-toje pusėje koridoriaus, kurio grindys buvo išklotos akmeni-mis ir plytomis — mokyklos salė. Buvusio vienuolyno sie-nos buvo labai storos, drėgnos,

durys iš lauko nuo koridoriaus neuždamos. Priešais mokyk-los patalpas, už kelio buvo gan erdvas mūrinis namas — kle-bonija, kur gyveno klebonas ir vikarai. Padariau jiems vizitą ir prašiau ateinantį sekma-dienį paskelbti iš sakyklos, kad parapijietiai atstovų vai-kus užsirašyti į mokyklą.

Osieckas — labai senas, ne-mažas miestelis, vaikų moky-tis užsirašė per šimtą. Mieste-lio centre buvo didelė ketur-kampė aikštė, išklotą akmeni-mis su nedideliais, mūriniais nameliais, kuriuose buvo žydų universalios krautuvelės: mės-os, duonos ir kitko. Kartą į savaitę čia būdavo turgai. Nuo aikštės ejo keliai į visas puses. Čia gyveno miestelėnai — smulkūs žemvaldžiai, amati-ninkai ir vienas kitas tarnau-tojas. Tai buvo tipingas Lenki-jos senų laikų miestelis.

Į mokyklą paskelbtą dieną susirinko pilna salė vaikų. Išskirstiau juos į 4 skyrius, iš-

dalinau atsiųstus iš valščiaus vadovėlius ir prasidėjo moks-las. Mokykla buvo labai ap-leista, šalta, drėgna, miestie-čių vaikai išdykę. Sąlygos mo-kyti buvo nepakankamos. Ne veltui mokytojai joje išbūdavo ne daugiau vienos žiemos. Nors ir dėčiau dideles pastan-gas, kad normaliai eitų mok-slas, to pasiekti negalėjau. Buvo ir tokie vaikai — pau-gliai, 16-18 m., kurie manęs visiškai neklausė, jokios drausmės nepripažino. Ateida-vo į mokyklą ir išėdavo, kada jiems patikdavo, laike pamokų triukšmavo ir demoralizavo kitus vaikus. Mokykla jokios pažangos negalėjo padaryti. Nervai paio ir maniau, kad neišversiu.

Atėjo žiema. Mano kambary, kiek nekūrensi, temperatūra buvo ne daugiau 4 laipsnių C. Vieną naktį pavogė iš mokyk-los mano išrupintą sieninį di-delį laikrodį, gaubli ir kitus mokslo reikmenis. Bus daugiau

MŪSŲ PASAULIS DIEVUI
PAVOJINGAS

KUN. V. RIMŠELIS, MIC

Kai su vaizduote ir mintimis atsirandai prieš du tūkstančius metų Betliejuje toje gyvulių užuovėjoje, kur gimė Kristus, tai pirmiausia matai jautį ir asilą. Jautis yra čia šeim-ninkas. Jis iškilmingai gromu-liuoja ir nesiskubina šieną suėsti. O asilas čia tik svečias. Jis yra po didelės kelionės. Jis su Marija ir Juozapu atkelia-vo iš Nazareto. Ant jo tik Ma-rija sėdėjo, o Juozapas ejo pėsčias. Jis mandagiai bet skubėdamas pešioja šieną čia pat iš jautio panosės. Buvo jis labai išvargęs ir alkanas. Šie-no abiem užteks. Edžios pilnos šieno. Jos atrodo, kaip pata-las. O gal ir patalas, nes ant jo guli tik gimes Kūdikėlis, toks gražus ir mielas. Bet vis ver-kia. Jam turbūt šalta. Per ply-šius visą laiką veržiasi šaltas vėjas.

Marija Kūdikėlį vis paima ir glaudžia prie savo krūtinės. Ji bučiuoja Vaikelio krūtinėlę ir vel padeda po jautio šnervėm. Jautis tiesiai kvėpuoja ant Vaikelio. Juozapas atnešė ir vandens iš šaltinio, bet toks šaltas vanduo tinka tik jautiui ir asilui atsigeriti. Toje paši-rėje visko trūksta. Juozapas buvo pasikūres ir ugnelę, kuri šildė ir švietė. Visa kūtelė nuo švito dangiška šviesa. Tada Jėzulis gimė. Jis gimė šalta

naktį ir be žmonių pagalbos. Kodėl taip atsitiko?

Jėzulo Užgimimas

Išėjo ciesaiaus Augusto įsakymas surašyti visus vals-tybės gyventojus... Taigi visi keliavo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. Taip pat ir Juo-zapas ejo iš Galilėjos miesto Nazareto į Judėją į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, nes buvo kilęs iš Dovydo na-mų ir gimė. Jis turėjo užsi-rašyti kartu su savo sužadė-tine Marija, kuri buvo neščia. Jiems tenai esant, prisiartinio metas gimdyti, ir Ji pagimdė savo pirmgimį Sūnų, suvystė Jį vystykais ir paguldė edžio-se, nes jiems nebuvo vietos užėjoje (Lk. 2,1-7).

Toje apylinkėje piemenys ganė avių bandą. Jie nakvojo lauke. Juos apšvietė nepa-prasta šviesa ir pasirodė ange-las. Piemenys labai išsigando. Angelas jiems tarė: „Nebijoki-te! Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. Ir štai jums ženklas: rasite Kū-dikį, suvystytą vystykais ir paguldytą edžiose“ (Lk. 2,10-12). Aplink atsirado daugybė angelų, kurie giedoję: „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje

ramybė Jo mylimiems žmo-nėms!“ (Lk. 2,14).

Piemenys tuojau nuskubėjo į kūtelę ir rado viską taip kaip sakė jiems angelas. Jie visą naktį praleido su Marija ir Juozapu prie Jėzuliuko. Jie pamatė kaip labai apleistas tas gyvulių tvartelis. Vienas iš tų piemenų atvedė savo avi. Kiti atnešė šiltų antklodelių. Visi sutarė, kad negalima pa-likti gimusio Mesijo be jokios prieglaudos. Piemenys įsidra-sino ir pradėjo Juozapą ir Ma-riją klausinėti, kaip ir kodėl taip atsitiko, kad jie tik to-kiame apleistame gyvulių tvartelyje atsirado. Marija tik tiek jiems atsakė, kad geres-nės vietos jie nerado, ir niekas jų nepriėmė.

Šv. Šeimynėlės pas
Piemenis Šeimininkę

Vienas piemuo suramino Mariją ir pasakė, kad jis tar-nauja vienoje šeimoje, kurios jis ir avis gano. Jo šeimninė esanti labai gera ir gailėstinga moteris. Tai ji priims Juozapą ir Mariją su Vaikeliu į savo namus. Rytą jau dieną Šv. Šeimynėlė jau atsirado pas piemenis gerąją šeimninę. Juozapui ir Marijai su Vaike-liu buvo gana vietos. Juozapas greitai pradėjo dirbti Jėzuliui-kui lopšeli. Jėzuliukas viską stebi. Jis vis žiūri į Motinos mielą veidą. Jo akytės tokios gražios, mėlynos kaip ir Moti-nos. Bet Jis dažnai verkia. Gal Jam pilviukas skauda. Jis ne-miega.

(Nukelta į 4 psl.)

Šviesa, kurios tamsybės
nenugalėjo

Niekas negali atsispirti Ka-lėdų nuotakai. Nors mūsų dienos nesulaikoma byra, kaip sausas smėlis iš netvirtai sugniaužtos saujos — nespė-jame nei jų skaičiuoti, nei ver-siti kalendoriaus lapus, tačiau, kai ateina gruodžio 24-oji, aki-mirkai sustojame ir prisime-name šventą Kūčių vakarą, kurio vidurnaktį įvyko di-džiausias stebuklas žmonijos istorijoje. Prieš beveik du tūkstančius metų vienatinis Dievo Sūnus Jėzus, Visatos Viešpats, visko, kas buvo, yra ir bus Valdovas, gimė silpnu kūdikiu, kaip vargingiausias iš vargingiausių.

Jeigu ne pranašų balsas, šimtmečius žmonijai skelbęs šį stebuklą stebuklą, jeigu ne angelų giesmės ir paslaptin-goji žvaigždė virš Betliejaus, kaip šiandien žinotume, kas buvo tas, kuris gimė aną šventą, nuostabią naktį. Jeigu Dievo Sūnus galėjo pasiten-kinti šieno glėbeliu savo guo-liui, skurdžia pastoge, gy-vulėlių bei paprastų piemenų draugyste pirmosiomis savo žmogiškojo gyvenimo valando-mis, kaip mes galime drįsti skųstis, kad per mažai turime žmoniškųjų gėrybių?

Angelų paraginti, piemenys skubėjo į Betliejų pagarbinti gimusį Atpirkėją. Jų malda buvo paprasta, kaip ir kasdie-ninis gyvenimo būdas. Jų do-vanos Dangaus ir Žemės Val-dovui buvo taip pat labai kuklios, tačiau ir malda, ir do-vanos buvo nuoširdžios: pie-menys dalinosi tuo, ką ture-jo... Ir iš mūsų nieko daugiau nereikalaujama, tik nuošir-dumo ir artimo meilės.

Galbūt tai kaip tik sunkiausia, todėl pasaulyje yra tiek melo, tiek neapykantos skir-tingai mąstantiam, kitaip at-rodančiam, daugiau turinčiam. O labiausiai šiandien žmonijai trūksta tos „geros valios“, kuri viena tegali atnešti „taiką ir ramybę“, apie kurią prieš kone du tūks-tančius metų giedoję dan-giškieji chorai virš Betliejaus laukų.

Kūčių vakarą skiriame sa-viesiems — ir tiems, kurie yra su mumis, ir tiems, kurie ne-gali būti kartu. Jeigu nei-manoma suburti visą šeimą prie bendro stalo, suburiame ją savo mintyse, savo širdyje. Aplankome kiekvieną nesanti, net ir tuos, kuriuos nuo mūsų atskyrė Amžinybė.

Netektys, nors labai skaus-mingos, neturėtų uždaryti mūsų ausų, kad negirdėtume Kalėdinio džiaugsmo giesmių,

neturėtų aptemdyti akių, kad nematytume žvaigždės virš kuklios Dieviškojo Vaikelio buveinės — pirmųjų namų šioje Žemėje. Juk tai tikroji Kalėdų prasmė ir tikslas. Ne dovanos, ne blizgčios eg-lutės ir dzinguliukai, o Iši-kūnijimo stebuklas, suteikęs žmogui didžiausią garbę, ko-kia tik galima suteikti — kai pats Dievas priėmė jo žmo-giškąją prigimtį.

Senaisiais laikais Kalėdos buvo saulės grįžimo pa-minėjimas — su devyniaragiu elniu, atnešančiu ant savo spindinčių ragų šviesą, kuri nugalėjo žiemos tamsybes. Nors žiema dar greitai užbaigė savo siautėjimą, bet žmonės jau gyveno viltimi: ji tikrai pasibaigė! Kaip pras-minga, kad krikščionybės skelbėjai tą laikotarpį pasirinko Didžiosios Šviesos atėjimo paminėjimui. Nors tamsybės nuolat stengiasi tą šviesą nu-galėti, bet niekuomet joms nepavyko, ir nepavyks. Tai pažadas, duotas žmonijai pa-ties Dievo.

Kalėdų meto džiaugsmas kuriamas įvairiais būdais: do-vanomis, muzika, papuoši-mais, linkėjimais. Tačiau to džiaugsmo ašis, apie kurią su-kasi tikroji Kalėdų prasmė — Jėzaus Kristaus gimimas. Krikščioniškoji mūsų samonė tai supranta, bet pati senoji, pagoniškoji šaknis vis dar siurbiasi į giliausią praeitį. Ji mums atneša įdomias lietu-viškų Kūčių ir Kalėdų tradici-jas, papročius, burtus. Tačiau jie taip gražiai derinasi su šienų po balta staltiese, dvyli-ka valgių ant stalo... ir kalėdačio pasidalinimu po maldos prieš Kūčių vakarie-nę. Niekas šiandien nekrei-pia dėmesio į burtus, spē-jimus — tai tik įdomus žai-dimas — nors ir labai norė-tume sužinoti, ko ateinančių metų bėgyje galime tikėtis savo gyvenime, ką jie atneš ir mūsų tėvynėi, stovinčiai ant prezidento rinkimų antrojo rato slenkščio.

Daugelis dar negali atsigau-ti nuo pirmųjų balsavimų re-zultatų ir bėgsta, kad Lie-tuva suka ne tuo keliu, kuriuo turėtų... Tad Kalėdų linkė-jimų ir maldų puokštėje ipin-kime tai, kas mums šiuo metu yra svarbu, kas labiausiai rūpi. Dieviškasis Kūdikis, prieš du tūkstančius metų meliai iš-klausė piemenų maldos, klausys ir mūsų, jeigu ei-mės širdžiai į Jį kreipsimės.

Sveiki sulaukę šventų Ka-lėdinių džiaugsmo giesmių,

Dr. Algirdas Kudirka su šeima savo namuose Mason City, IL, 1983 m. I eil. iš kairės: Jonas, Daina, Audrius, Antanas, Tomas; II eil. Irena Kudirkienė, A. Kudirka.

PASAULIS DIEVUI PAVOJINGAS

(Atkelta iš 4 psl.)

Tada Marija liūliuota. Ji dainuoja lopsinę, kad Jėzuliukas užmigtu. Ji švelniai uždeda ant Jėzuliuko kaktytės savo rankytę. Tada Jėzuliukas užsimerkia ir greitai užmiga. Angelai viską stebi ir su džiaugsmu klausosi Marijos nuostabaus balso, nes ir jie giedoja Jėzuliukui garbės giesmę.

Ką žinome po dviejų tūkstančių metų

Po dviejų tūkstančių metų po Kristaus užgimimo mes daugiau žinome už Betliejaus gyventojus apie įsikūnijusį Dievą Sūnų ir apie Jo sukurtą pasaulį. Dievas savo amžinybėje nėra istorinis Dievas. O įsikūnijęs Dievo Sūnus tapo istorinis Dievas. Kai Marija bučiavo Jėzulio krūtinele, Ji žinojo, kad Jis yra Dievo Sūnus. Ji garbino Dievą savo Sūnaus kūne. Tas mažiukas Vaikutis, kuris užgimęs verkė, yra Dievo Antroji Asmenybė, nuo kurios veikimo atsirado visi pasauliai — regimi ir neregimi. Šv. Rašte pasakyta, kad per Jį ir Jam viskas yra sutverta. Taigi Jėzuliukas savo Dieviškoje Asmenybėje yra visagalis.

Kokį Jis pasaulį sukūrė, tokį užgimęs Jis ir rado. Rado Jis savo Motiną, kaip dangaus ir žemės gražiausią gėlę, malonės pilną, be gimosios nuodėmės suteptą. Rado Jis savo šventą globėją. Motina pamokė jį vadinti tėvu. Jis rado ir visus tuos Betliejaus žmones, kurie neturėjo artimo meilės, kurie Jo nepriėmė. Visagalis Dievo Sūnus prisėmė vargšą žmogaus gyvenimą. Jis visagalis Dievas mažo vaiko kūnelyje nepajėgia vaikščioti. Reikia Jam Motinos pagalbos.

Jėzulis buvo vaikas, tai ir elgėsi kaip vaikas. Jis ant Juozapo rankų žaidė su jo barzda. Jis išitvirtinęs ant Juozapo rankų už ausų su rankytėmis pasilaikydavo. Viskas Jam ant žemės nauja, nematyta. Jis saulės spindulius ant žemės bandė pagauti. Juozapas Jam pažaisė padarė iš medžio kelis avinėlius. Tai kai Jėzuliui pradėjo dygti dantukai, tai Jis jiems uodegytes ir ausytes apgraužė. Jėgu pasakytum, kad Dievas vaikų zaisliukų — avinėlių ausis ir uodegytes apgraužė, tai kai kam atrodytų, jog tai Dievo paniekinimas. Bet nėra paniekinimo, kai Dievas yra priėmęs žmogaus prigimtį. Juk Kristus yra tikras Dievas ir tikras žmogus. Mums tik džiaugsmą ir nuostabą sukelia Jo žmogiški veiksmai.

Isikūnijimo Paslaptis

Kasgi yra tas Dievo Isikūnijimas, nuo kurio priklauso viso pasaulio tvarka? Dievo Isikūnijimas yra Jo kūryboje didžiausia paslaptis ir Jo kūrybos gražiausias atbaigimas. Jau ir Dievas negali padaryti didesnių dalykų už Isikūnijimą. Mūsų Jėzuliukas yra pilnas ir tikras žmogus su visomis žmogaus ypatybėmis, išskyrus nuodėmę. Jis turi žmogaus kūną ir sielą, turi žmogišką pažinimą, laisvą valią. Bet ta žmogiška ir pilna prigimtis per Isikūnijimą yra gavusi dievišką asmenybę ir dievišką egzistenciją. Kai Kristus darė stebuklus, tai Jam reikėjo tik tarti ar pareikšti „Aš noriu“ — ir viskas pagal tą norą įvyksta. Visi Kristaus, mažo ar suaugusio žmogaus darbai yra priskiriami Dievo Asmeniui.

Kodėl Mesijas nepriimtas

Mes dabar stebimės, kad Betliejaus gyventojai nepriėmė Šv. Šeimynėlės, nors tai buvo metas Mesijo atėjimui. Pranašai ir visa tauta laukė politinio Mesijo, kuris turės ateiti su didele garbe ir su didele galia išlaisvinti iš vergijos visą tautą. O kad Mesijas bus Dievo Sūnus, tai niekam tokia mintis nė į galvą neatėjo. Izaijas, Mesijo skelbėjas, nusako mesijanių laiką kaip nuostabų taikos ir gerovės laiką. „Tada vilkas bus avinėlio svečias ir leopardas drauge gulės su oziuku. Veršis ir jaunas liūtukas ganysis drauge, o mažas vaikutis prižiūrės juos. Karvė ir lokys bus kaimynai. Išsėsis drauge prie jų mėsūkučiai ir veršūkučiai. Liūtas es šieną kaip jautis. Vaikas žais prie kobros narvo ir jis kaisios rankytę į gyvatės urvą. Neatsitiks jokia nelaimė ir niekam nebus padaryta skriauda ant mano švento kalno“ (Iz. 11,3-9). Tomis dienomis bus taika ir ramybė tarp visų tautų. „Viena tauta prieš kitą tautą nepakels kardo ir nesiruoš karui“ (Iz. 2,4).

Šitokie gražūs žodžiai apie mesijanių laiką žydams yra didžioji įmislė, kurios jie negali suprasti.

1949 metais skridau iš New Yorko į Čikagos oro uostą. Skaičiau breivijorį. Šalia manęs sėdinti moteris paklausė, apie ką aš čia skaitau. Atsakiau, kad skaitau Dovydo psalmes. Tada ji manimi susidomėjo. Iš kalbos išėjo, kad aš jau daug papasakojau apie žydus. Pasakiau, kad man esant Soldau lageryje buvo nužudyta 75 tūkstančiai nekaltų žmonių, daugiausia žydų. Ji tuojau pakilo ir atsivėdė Amerikos laivyno admiralo su uniforma ir su visais pasižymėjimo medaliais. Man nejučia pasidare, kad jis prie manęs atsiklaupė ir pradėjo kalbėti:

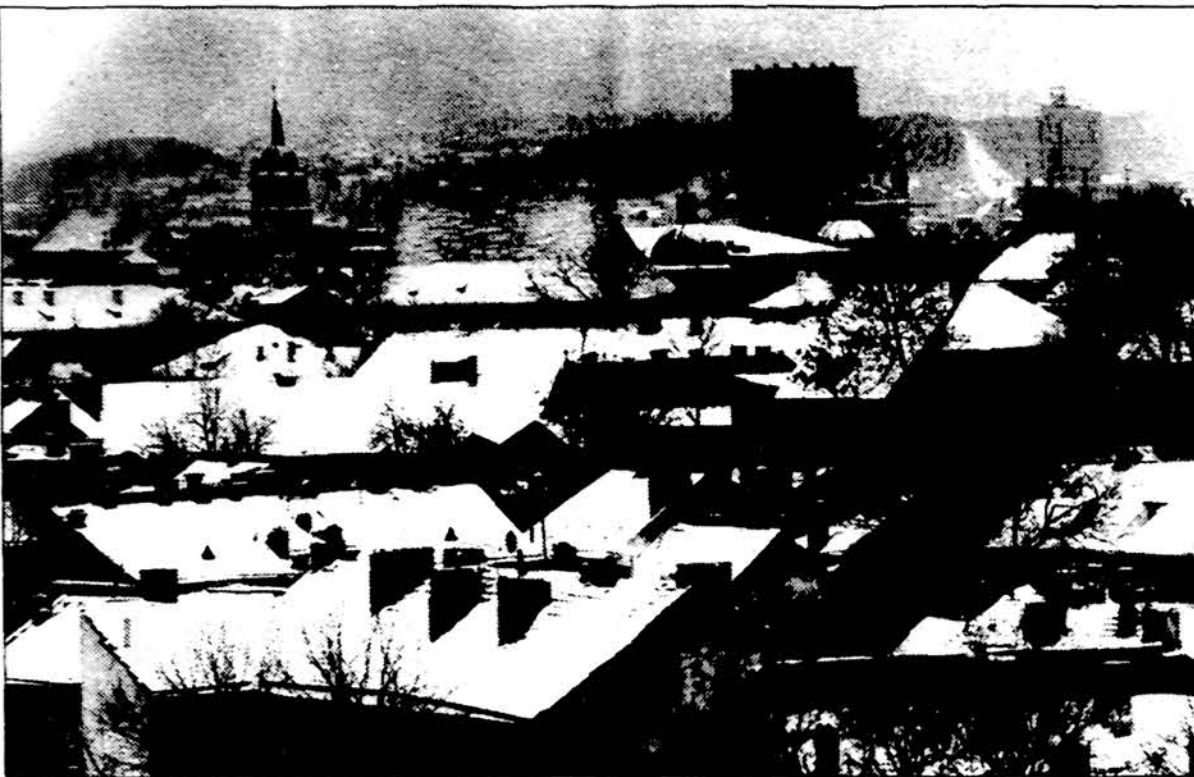
„Aš baigiau rabinų mokslus ir turėjau būti rabinas, bet pasirinkau štai, va, laivyno mokslus ir visą jo gyvenimą. Man neduoda ramybės dar ir dabar Izaijo pranašystės. Jis daug prirašė ir paskelbė apie Mesijo laikus. Bet štai, va, aš tų laikų nesulaukiau. Turėjau karjauti už „aisvę, kurios iki šiol nėra pasaulyje“.

Jis prisipažino, kad Santjago kardinolas yra jo geras draugas, bet jis taip pat tame reikale jam nieko nepadėjo. Aš jam tik tiek galėjau pasakyti kad mes krikščionys pripažįstame Jėzų Kristų kaip Mesiją, kuris buvo nusizėmęs ir silpnas. O jūs žydai vis dar laikiate Mesijo. Mūsų Dievas, sakiau jam, šiame pasaulyje yra silpnas ir nusizėmęs Dievas.

Dievo Sūnus pavojuje mūsų pasaulyje

Kai atsilankė iš Rytų Išminčiai — Trys Karaliai, Jėzuliukas turėjo būti jau arti dviejų metų. Marija buvo labai pasiilgusi Nazareto ir kuklaus gyvenimo prie savo gėlių ir darželio. Su Juozapu juodu jau buvo nutarę grįžti į Nazaretą, bet juos sulaukė jų giminais kunigas Zacharijas. Jis jiems įrodė, kad pagal pranašystes Mesijo vieta yra Betliejus.

Iškeliauvus Trims Karaliams iš Betliejaus, tą naktį Juozapas pažadino Mariją ir liepė kuo greičiausia ruošti pabėgti iš Betliejaus. Jis gavo žinią sapne iš angelo, kad Erodas ruošiasi nužudyti Jėzuliuką.

Vilnius, pasipuošęs sniego danga.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

VIENIŠOS SIELOS

ROBERTAS URBONAVIČIUS

Didelės ir purios sniegės krito iš dangaus, šokdamos tik joms vienoms žinomą šoki. Krito ant mažo miestelio namų stogų, ant pilkų ir siaurų gatvių, apleistų aikščių.

Tyla ir ramybė gaubė šį miestelį. Buvo Kūčių vakaras. Kur ne kur suamsėdavo vienišos šunės.

Šiąnakt žmonės dalijosi ramybe ir šiluma. Tik apleistose sielose šiąnakt buvo vienos.

Štai ir viename name prie lango rymojo senutė — maža, truputį sukumpusi. Ji vilkėjo seną, raudoną, jau aptrintą megztinuką. Juosvos spalvos sijonui. Kojas buvo išsipyrušiusios, pūkinės šlepetės, visai naujas, matyt, tik ypatingom progom dėvėmas.

— Šitaip sninga, kažin ar jie atvažiuos? — ištarė senoji ir, dar kartą pasižiūrėjusi pro

Juozapas skubiai pradėjo ruošti kelionei į Egiptą. Išbėgo nusipirkti dviejų asiliukų. O Marija labai švelniai pažadino Jėzuliuką. Pabudęs Vaikutis labai linksmas, tik juokiasi, kojytėmis spardosi ir vis nori su Mama žaisti. Pamaitintas Jėzuliukas vėl greitai užmigo. Jis jautėsi saugus ant Motinos rankų ir Juozapo globos.

Kai visa tai stebi ir svarstai, tai aiškėja ir Kristaus pasakymas apaštalam, jog Dievo mintys nėra kaip žmonių mintys. Atseit, ir Jo veikimas šiame pasaulyje yra skirtingas. Pagal mūsų samprotavimą yra pažeminimas Dievybės ir nesamone Šv. Šeimynėlei begitė į Egiptą, kad apsaugotų Jėzulį nuo Erodo. Atrodo, kad visagalis Dievas pabėgo Erodo. Išėitų, kad ne tik mums, bet ir Dievui pasaulis yra pavojingas. Nuo mirties pavojaus Vaikutis Jėzus turi būti apsaugotas tremtyje — Egipte. Viešpaties angelas per sapną Juozapui įsakė:

„Kelkis, imk Kūdiki su Motina ir bėk į Egiptą. Pasilik ten, kol tau pasakysiu, nes Erodas ieškos Kūdiki, norėdamas Jį nužudyti“ (Mt. 2,13). Taigi nuo mirties pavojaus Jėzuliui, Dievo ir Marijos Sūnui, turėjo Šv. Šeimynėlė atsiklūsti tremtyje. Pagal žmonių mintis, Dievas turėjo pasiiegti pagal psalminko patarimą: „Pakil, Viešpatie, gelbėk mane, mano Dieve! Skaldyk antaušius Tu mano priešams, trupink nedoreliams žiaunas“ (3 ps. 8).

Dievas betgi isikūnijęs žmogaus prigimtyje yra gailestingasis Dievas. Jis yra atpirkėjas ir išganytojas visų ir tų, kurie ieško Jo mirties. Užgimęs Jėzulis yra bėjęs ir verčia. Jis yra Meilė, atėjusi iš neprieinamos šviesos. Jis atėjo pas savuosius, o savi jie Jo nepriėmė.

siniaukė. Ji tylėdama užvertė albumą ir norėjo jį padėti savo vieton, kai išvydo iš jo iškristusią nuotrauką. Pakelusi ją, moteris dar labiau nuliūdė, ir prispaudusi nuotrauką prie krūtinių, atsiduso. Iš nuotraukos žvelgė jaunas, gražiai naujaugęs, dailiai apsirengęs vyras. Senoji su meile ir begalinu švelnumu paglostė nuotrauką ir lyg jam, lyg sau pasakė:

— O, Vytautai, Vytautai, kiek laiko praėjo... kiek laiko... Kokie gi mes buvome laimingi ir džiaugsmingi, ir nelaimėje, vargė, ir bėdoje — visada kartu. Juk prisidėjai, kad niekada manęs nepaliksi... O pernai išėjai ten, iš kur jau nebegrįsi... Kodėl mane vieną palikai? Kodėl?

Tačiau atsakymo nesulaukė. Tad, padėjusi nuotrauką į albumą, ji pasisuko ir nuo stalo, paėmė vieną kalėdinį atviruką, ėmė skaityti:

„Miela Mama, Sveikiname Jus, su Šv. Kalėdom ir ateinančiais Naujaisiais metais ir linkim iš visos širdies, kad ateinantys metai būtų dosnūs, džiaugsmingi ir laimingi.“

Daug daug sveikatos, ilgų gyvenimo metų, ištermės kasdieniuose rūpestiuose. Jūsų dukte su šeima.“

— Melas! Visas melas! — garsiai suriko senutė.

— Viešpatie, ko jai trūko? Ko jai trūko? Argi per mažai mylėjau, rūpinau? O gal tos meilės buvo per daug. O dabar ji viską pamiršo, lyg aš jai svetima, lyg ne mano kūnas ir kraujas. Nejaun negali skirti nors vieno savaitgalio per metus? Negi negali? Jau penkeri metai, nebuvo aplankę. Ištiesi penkeri metai!

Tačiau juk ir ji turi šeimą — atsiliepė kitas balsas — turi vaikus. Abu dirba, o savaitgaliais nori vieni pabūti. Kam aš jiems tokia reikalinga? Juk ir Biblijoje pasakyta: „Kad paliks savo tėvų namus ir glausis pas mylimąjį, nes taip jau sutverta“...

Senelė užsimerkė ir paskendo prisiminimuose. Galbūt dar ilgai dar taip būtų sėdėjusi, jei ne telefono skambutis, kuris nutraukė tylą. Moteris krūptelėjo ir atsistojusi prie skambančio daikto. Jau norėjo pakelti ragelį, tik kažkokia jėga ją sulaukė.

— Nekelk! nereikia. Nekelk, nekelti...

Šiaip taip išeikusi tą nenorą, ji pakėlė ragelį ir pridedusi prie ausies išsiklausė į tylą. Staiga iš kažkur anapus pasigirdo balsas, išbėręs žodžius:

— Alio, mama? Mama, ar girdi? Mama...

— Alio, dukrele — silpnai pratarė senoji.

— Mama, kaip tu laikais? Mes tai gerai! Žinai, šiandien Mantukas mokykloje vaidins piemenuką, kuris pasitinka gimusį Kūdiki. Tai mes visi la-

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
[VEDIMAI—PATAISYMAI]
Turis Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiestį. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

MIDWEST DOCUMENT SERVICE, INC.
6000 W. 79 St. (antras aukštas)
Burbank, IL 60459
Tel. 708-430-2828
Fax 708-598-2261

Telkias šias paslaugas:
• Biznio leidimų išsiimimas (gerimų, IL, lošimų, ir kt.).
• Specialios pamokos ruošiantis laikyti JAV pilietybės egzaminus.
• Įvairūs legalūs vertimai (pagr. Europos kalbos).
• Patamavimas išsiimant pasą:
• pasinės ir imigracines nuotraukas;
• JAV bei užsienio pasų išsiimimas;
• notaras;
• Igalijimas atlikti visus biznio reikalus ("Power of Attorney" for a foreign country legal transaction).

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patamavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir pardudame namus
• Pensininkams nuolaida

IONIECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4345 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patamavus. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

VALOME
KILIMUS, BALDUS
IR GRINDIS
J. BUBNYS
773-737-5168

Free Cash Grants!
College. Scholarships.
Business. Medical bills.
Never Repay. Toll Free
1-800-218-9000 Ext. G-2415

TRANSPAK

Nuosirdžiausi sveikinimai ir geriausi linkėjimai
visiems geros valios lietuviams
šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
nuo Transpako darbuotojų.

Kūčių dieną dirbame iki 1 val.
Istaiga bus uždaryta nuo šv. Kalėdų iki
1998 m. sausio 2 d.

Siuntiniai, pinigai į Lietuvą.
TRANSPAK, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629,
tel. 773-838-1050.

Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komitetas išleido
veikalą „Krikščionybė Lietuvoje“, redaguotą prof. dr.
Vytauto Vardžio. Jį galima įsigyti „Drauge“ ir pas
platintojus. Veikalas 572 psl., kaina \$20.
Veikale prof. Z. Ivinskis, prof. P. Rabikauskas, prof.
V. Vardys ir kiti nagrinėja Lietuvos krikščionybės pradžią
ir augimą, klestėjimą nepriklausomybės metais ir herojišką
laikyseną priešpaudos metais. Gausiai iliustruotas. Veikalo
pabaigoje išsamiai asmenvardžių rodyklė.

bai jaudinamės. Juk pirmas jo vaidmuo. Be to, jis tau perduoda linkeįmą. Tad supranti, negalim tavęs aplankyti, nors labai norėjom susitikti, atleisk gal kitą mėnesį, ar per Velykas. Mama, mama, alio, alio... — kartojo moteris, tačiau ki-tame laido gale buvo tik tylą. Dar kelias minutes paklausiusi, ji padėjo ragelį ir susi-mačiusi pratarė: — Matyt užpyko, tačiau atleis. Juk mo-tinos visada atleidžia... O senutė klūpėjo prieš Kris-

taus paveikslą ir tvirtai su-gniaužusi delnus meldė Atpir-kėją, kuris į ją žiūrėjo supran-tančių ir užjauciančių žvilgs-niu:

— Neleisk, Viešpatie, mal-dauju neleisk imti nekėsti sa-vo dukros, neleisk...

Tuo metu, kažkur suskam-bėjo balsas:

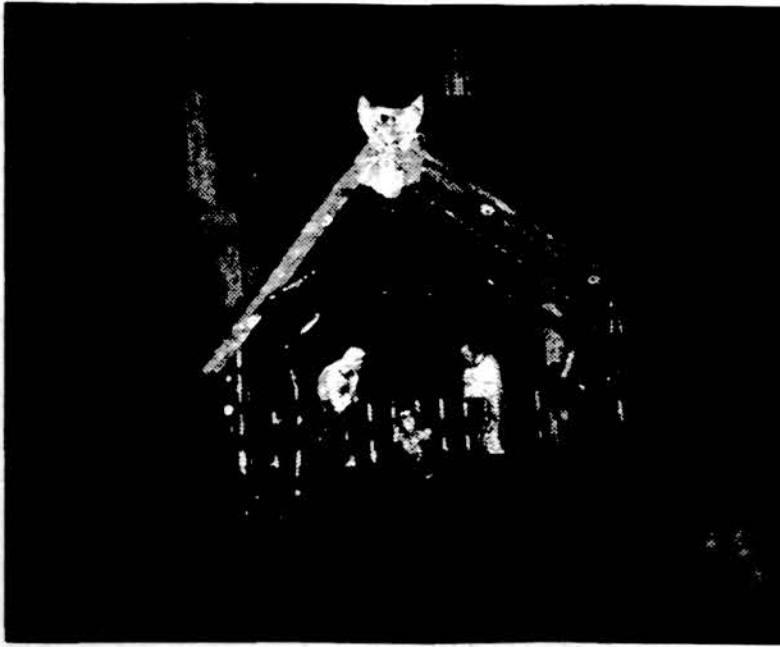
— Motinos visada atleis...

Visada...

Pastaba: Robertas yra 18 m.; jis atvykęs gydytis į Čikagą per „Lietuvos Vaikų viltį“.

Nuotr. dr. Kazio Ambrozaičio

BETLIEJAUS ŽVAIGŽDŽE PASIPUOŠĖS

Žvaigždėmų takus,
Aliaskos ledus,
Subtropikų karštį
Ir Alpių viršūnės
Pakloti prie kojų
Norėčiau, Kūdikiai Mažas,
Mūs kalčių nepabūgęs,
Neapsakomą šaltį pamiršęs
Betliejaus žvaigžde
pasipuošęs.

Vien tik meilę neži,
Dalių kiekvienam,
Be saiko, be krašto,
Be atlydžio seikėi
Nemariuosius turtus,
Gausiau negu tyruos
Kadaise išalkusių tautą
Sotini mana...
Būk pasveikintas!
Vėjo, lietaus, mūsų
Didžiųjų ir mažųjų valstybių!
Būk pagarbintas
Kiekvieno bėdžiaus trojoj,
Ir ligos patale,
Kalėjimo karcery,
Gatvės valkatų, Nemuno
krašto

Artojo ir visų prezidentų.
Tegul skamba giesmė
Iš planetos, akmenų,
Iš kiekvieno žmogaus,
Balto, juodo, geltono širdies!
Tegul gaus vandenynai,
Sužaliuos net lazda
Tavo garbei, Kūdikiai Mažas,
Stebuklingas Vaikeliai!
Tu palaimink škurdių, —
Kurs be galo Tau nusikaltes.
Pagailėk Lietuvos,
Dovanok kiekvieno lietuvių
kaltes

Išmokyk suklupt jį ir mane
Ašarota širdim prie edžių,
Kad gerumas tasai,
Kurs ištripo ledus,
Ir aklajam parodo
Vidurnaktį kelią,
Atvertų sielos akis,
Atkimsit ašis, kad iš naujo
Pamatytų Tave mano tauta!
Būk pasveikinta, Liepsnojanti
meile

Žmonijos,
baltų šalies
ir manosios širdies, —
Dangiškasis Vaikeliai!

Kun. K. J. Ambrasas, SJ

APIE LIETUVIŠKUOSIUS KŪČIŲ PAPROČIUS

DR. LIBERTAS KLIMKA

Šiame nuošaliame, sniego pusnyuose paskendusiame, Alpių kalnų kaimelyje XIX a. pradžioje sukurto „šventa naktis, tyli naktis“ giesmės žodžiai atliepia ir lietuviškosios šventosios vakarienes nuotaiką. Išties, šv. Kalėdų vigilija, Kūčios pas mus — šeimos šventė; jos metu dėkojama Dievui ir gamtai už praėjusių metų malones, dosnumą, ar artimesiems — už paramą ir meilę. Tą dieną skubame parvykti namo, kad su visa šeima pabūtume kartu. Seniau lietuvis Kūčių dieną be labai rimto reikalo net artimiausio kaimyno būdavo nelankys, o atėjęs — į trobą neužėjęs, palaukęs šeimininko kieme. Kitai yra kaimynuose: latviai per Kūčias po kaimą triukšmingai vaikioja „blukį“ (rastą), vokiečiai šokdina „švį“ (persirengę žirgu), slavai ruošia vaikystės, pasirėdę šv. Mikalojumi ar šv. Juozapu. Nedidelė mūsų šalis, tad aplinkinių įtaka labai ryški, juolab kad įvairios religinės konfesijos — katalikai, reformatai ir liuteronai, staciatikiai — turi skirtingas šventių tradicijas. Vis dėlto išlaikėme ir net išgryninome papročius, būdingus tik savo tautai. Todėl per šventes tarsi prisiliejame prie tautos tradicijų taktantamčio ažuolo kamieno. O šis turi ir gyvybingų šakų, ir vėtrų nulaužytų, ir nudžiūvusių, ir kardu nukapėtų...

Katalikiškosios šventės per 600 metų, praėjusių nuo Lietuvos krikšto, įjungė senuosius papročius, įgavus tautiškumo atspalvį. Kūčios ir šv. Kalėdos yra susijusios su

ziemos saulėgrįža, astronomų vadinama solsticija, vienu svarbiausių Saulės kalendorių atskaitos taškų. Tai tarsi Saulės gimimo diena. Senų senovėje žmogus, vadovaudamasis mitine mąstyse, manydavo, kad piktosios dvasios žiemai artėjant sugriaua Visatos tvarką, nužudo augmeniją, pagrobia ar sužeidžia Saulę. Tad reikia imtis dievų veiklos, — ritualais imituoti pasaulio sukūrimą iš naujo. Šitai ir sudaro šventinių apeigų esmę.

Be galo, įdomu, kad lietuviškuose papročiuose iki šiol dar gyvi „dangiškosios misterijos“ aidai. Kaip prasidėdavo šventoji vakariene? Namų šeimininkas, apsilvilkęs ilguis baltus trinityčius ir pasiėmęs kalėdaitį ar duoną, o kitur kalėdaitį su truputį visų šventinio stalo valgių, tris kartus eidavo aplink trobą. Šeimininkas kaskart klausdavo: „Kas ten eina?“ ir išgirdavo: „Ponas Dievas!“ — „Ką ten neša?“ — „Geras dienas.“ „Kas tos geros dienos?“ — „Šventos Kūčios!“ Tokia prosenoviška apeiga ilgiausiai išliko ir dar atmenama Dzūkijoje. Vėliau supeikta, išjuokta, net išvirsta į anekdotą. Esą šeimininkas, eidamas tamsoje aplink trobą, paslydęs ir parpuolęs į purvą; vietoj šventų žodžių susikeikęs velniui ir mėsui. O Suvalkijoje, šeimnininkei verdant avizinį kisielį, vaikams liepdavo tris kartus apibėgti trobą. Kad geriau kisielius stingtų, dar privalo bėgdami ir dainuoti: „Kius, kius, kisielius, atjoja Motiejus. Ant šuns uodegos, pro galų stubos!“ Niekas dabar nebe-

žino, kas gi tas Motiejus. Bet akivaizdu, iš kur kilo priežodis: „Devintas vanduo nuo kisieliaus“: šeimininkė avizinius miltus vis užpila vandeniui ir nukošia kisielį, kol po devintojo karto belieka vos balzganas.

Žiemos saulėgrįžos šventė yra priešprieša vasarvidžiui. Tai labai ryškiai rodo toks paprotys, vyraęs iki XIX a. Mažajoje Lietuvoje. Moterys pievose priraudavo devynerių skirtingų žolių saujas; pusę jų sušerdavo karvėms iki Joninių vidurnakčio, o kitą pusę sudžiovinę laikydavo iki Kūčių. Tada ir jas sušerdavo, kad karvės visus metus būtų sveikos ir pieningos. Šios žolės vartotos ir pasmilkymui — apsigimus žmonėms ar gyvuliams.

Prie šventosios vakarienes sėdama sužibus pirmosioms žvaigždėms. Ant stalo senovėje dėdavo devynis patiekalus; tik vėliau, prisigyvenus, jų skaičių imta didinti iki dvylikos ar trylikos, sakant, kad metai turi dvyliką mėnesių ir visi jie turi būti sėkmingi; kūdikėlis Jėzus gimė 12 valandą nakties; Jėzus Kristus turėjo 13 apasčių; per paskutinę vakariene prie stalo sėdėjo tryliką žmonių. Skaičius devyni yra susijęs su archaiskuoju Menulio kalendoriumi. Tai senosios savaitės trukmė, susidaranti Menulio siderinių mėnesių (27 paras) dalijant trimis fazėmis.

Be to, devynis Menulio mėnesius trunka augmenijos vegetacijos ciklas, tiek pat laiko laukiama naujo žmogaus ateinanti į pasaulį. Todėl daugybe tradicinės kultūros reiškinių, taip pat dainose, sakmėse, mįslėse sutiksime skaičių devyni.

Kūčių vakarienes patiekalai simboliškai atspindi nenutrūkstamą gyvybės gamtoje saitą. Jie gaminami iš visos nuo senų senovės auginamos „naudos“ bei laukinės gamtos gėrybių. Taigi ant stalo dėdama viskas, kuo buvo dosnūs ir turtingi praėjusieji metai, — tada vegetacinė gamtos jėga bus stipri ir ateinančiais metais.

Svarbi ir tokia žemdirbio nuostata: išaugintas grūdas sujungia žmonių kartas, gimines, mirusiųosius su gyvaisiais.

Lietuviai šventąją vakariene pradeda labai gražiai — dalydami tarpusavyje kalėdaitį. Po to kaip derlumo simbolį valgydavo žirnius. Ir ne tik valgydavo: tėvas vaikų pusėn pažerdavo jų saują, o tie džiaugdavosi, kuo daugiau žirnių į skreitą pagavę. Merginoms skaičiuodavo, ar pora, — gal ateinančiais metais jau piršlių reikės laukti. Tuos šiaudus, per kuriuos nukošdavo žirnių nuovirą, panaudavo obelims grįžtėmis aprišti, kartais net pasidėdavo laukams biržyti per pavasario sėją. Žirnių paberdavo ir sode: „Tegu šiomet taip obuoliai byra, kaip tie žirniai“.

Per Kūčias būdavo barstomasi ir javų grūdais. Ateinančių metų sėkmė galima taip nuspėti: šeimininkas atnešdavo sėtuvę su įvairių javų mišiniu ir paberdavo saują ant šeiminykščių, — kas kokių daugiau sugaus, tam tie javai labiau ir seksis. Grūdų barstymas linkint laimės — itin archaiskas indoeuropietiškos kilmės tautų paprotys. Tik ne visur vienodai išlikęs iki mūsų dienų: lietuviai taip linki laimės savo artimui per žiemos saulėgrįžą, o štai Indijoje — per vestuves. Nors, kaip rašo XVI a. autorius J. Lasickis, ir mūsų krašte kitados nuotaka būdavo apipilama grūdais ties kiekvienomis durimis jaunojo namuose.

Jeigu namus aplankydavo Kūčių senelis, jis žerdavo sauvisokių grūdų krikštasiuolės

kertėn, sakdamas: „Šeunebrukšt, avinėli, čia ne mūsų avinėlis!“ Avelėms per Kūčias būdavo skiriamas ypatingas dėmesys. Daug darbų per Adventą, o ypač Kūčių dieną, negalima daryti, kad nepakenktų jų prieauginui ar vilnos gerumui. Taigi avinėlio auka — ir krikščionybės išaukštintas simbolis, ir labai senas indoeuropiečių ritualas. Lietuviai mano, kad per Kūčias avelės reikiama išskirtinai pamaloninti: joms ir karvėms padalijama šienas nuo šventosios vakarienes stalo. Šio šieno neduodama arkliams, kiaulėms, — jų nebuvu Betliejaus tvartelyje.

Bitininkai šventąją vakariene pradeda nuo medaus ragavimo. Biteles vertos gerų žodžių: jos tarnaujančios Dievui, — gaminančios vašką, iš kurio liejamos bažnytinės bei graudulinės zvakes. Ir žmogui biteles savo elgesiu gali būti pavyzdžiui: darbštumu, vienišumu, šeimyniškumu. Kūčių dienos rytą bitininkas ant avilio užmeddavo šieno, o vakare, pabėdęs į avilį, sakydavo: „Biteles, biteles, kviečiu jus į Kūčias!“ Vaikams pasakodavo, kad ir bites švenčiančios, tad privalu nunešti joms ką nors saldaus. Nepamiršdavo bitininkai savo kaimynų: apdalydavo prieš Kūčias stiklinaičiu medaus.

Šventinė vakariene užbaigiama kūčiukais. Kiekviena šeimininkė jų išsikepa vis kitokių, tačiau būtinai su aguonėmis arba užpila aguonpieniu. Mitologai aiškina, kad kūčiukai — vėlams pamaitinti skirta apeiginė duonelė. Vėlės neturi kūno, joms užtenka simbolinio maisto, todėl kūčiukai tokie „mažučiai“. Agunos — gausos, derlumo simbolis, iš vieno grūdėlio išauga tūkstančiai naujų. Agunų pieną, galimas dalykas, kitados žyniai naudojo kaip magišką gėrimą, sukeliantį sapnų vaizdinius, tarsi perkeliančius į menamąjį vėlių pasaulį. Šeimininkas su žmona vakarienei pabaigti tarsi bibliotada vegetacinė gamtos jėga bus stipri ir ateinančiais metais.

Po vakarienes, vidurnaktį, prasideda burtų, stebuklų metas. Net kiemo šulinyje vanduo pavirsdavęs vynu. Tiesa, labai trumpam, — minutei, kitai. Būdavę gudročių, kurie sėdėdavo prie šulinio ir nuolat ragaudavo, — ar dar ne vynos. Tokiems galėdavo baigti blogini — liežuvis prišaldavęs. Ir ateiti buriant neramu: gali netikėtai veidrodyje savo karštą pamatyti.

Arba išgirsti, kaip tvarte vidurnaktį prakalbą arkliams, kad greitai turėsia sunkauso darbo — savo šeimininką į kapus vežti. Geriau jau tam žemaitėliui, kuris susipykęs su savo aikštinga žmona, nuėjo į tvartą miegoti. Netrukus išgirdo ertutį su gaidžiu šnekučiuojantis. Ertutis ir sako: „Koks mūsų šeimininkas nelaimingas, net šventą naktį turi tvarte gulėti.“ O gaidys į tai: „Durnius, durnius jis! Turi vieną pačią ir tos negali suvaldyti. Aš turiu penkiolika ir visas sutvarkau, visos manęs klausos!“

Merginoms labiausia rūpėdavo buriant pamatyti likimo skirtą — jį ar nors sužinoti jo būdą. Nubėgs į kryžkelę už kaimo, susems sniego gniūtę. Ištirpus sniegui žiūrės kas delne liko. Jei arklio ašutas — busimasis vyras bus rimtas darbininkas, jei katino plaukas — aršus peštukas, šuns — megejas paulioti, kiaulės šerys — geriau išvis nereikėjo burti. Arba smėliu nubarstys takelį pirtin. Jei po dvylikos ten batus pėdos — jaunikis bus turtingas, basų kojų ar vyžų — deja, ne turtais širdį linksmins...

O vaikai, kol neužmigs, vis dirsičiavo pro beužsitraukiantį ledo raitais langeli. Bene mėnesienoje išvys iš miško atbėgantį baltąjį elnią, ant devyniasakių ragų atnešantį šv. Kalėdas.

KAI KURIE MOKINIAI BIJO LANKYTI MOKYKLĄ

Alytaus miesto savivaldybės Nepilnamiečių teisių apsaugos ir globos skyriaus darbuotojos lankėsi nuolat pamokas pradedančiųjų moksleivių namuose. Mokiniai, be pateisinamos priežasties praleidę jantių pamokas, kontrolės savaitė Alytuje buvo organizuojama jau antrą kartą.

Lapkričio viduryje Alytuje buvo 113 moksleivių, nuolat praleidę jantių pamokas be pateisinamų priežasčių. Nepilnamiečių skyriaus inspektoriai aplankė beveik 60 iš jų.

Kai kurie pamokas praleidę jantių moksleiviai atvirai prisipažino, kad jie tingi eiti į mokyklą, kiti teigia, kad pamokose jiems būna nuobodu. Keletas vaikų prisipažino binitutei, kitai. Būdavę gudročių, kurie sėdėdavo prie šulinio ir nuolat ragaudavo, — ar dar ne vynos. Tokiems galėdavo baigti blogini — liežuvis prišaldavęs. Ir ateiti buriant neramu: gali netikėtai veidrodyje savo karštą pamatyti.

Daugelio mokyklos nelenkančių vaikų tėvai net nežino, kad jų vaikai taip elgiasi — į mokyklą jie išeina ir iš jos į namus grįžta laiku.

A.A. RIMGAUDAS ŠVOBA

Rimgaudas Švoba

Gruodžio 16 d. Šv. Antano bažnyčioje, Detroite, gedulingas šv. Mišias už a.a. Rimgaudą Švobą aukėjo parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Šlizio. Po Mišių velionis buvo nulydėtas į Holy Sepulchre kapines ir palaidotas šalia savo tėvų a.a. Jono ir Joanos Švobų.

R. Švoba gimė 1940 m. liepos 20 d., Ukmergėje. Antro pasaulinio karo pabaigoje, Švobų šeima buvo priversta apieisti gimtinę ir siekti prieglobsčio vakaruose. Gyveno Hanau karo pabėgėlių stovykloje. 1949 m. atvyko į Detroitą. 1963 m. Rimgaudas baigė Wayne State universitetą, įsigydamas matematikos bakalaurą laipsnį. Tėsė studijas kompiuterių srityje. 1965 m. pakviestas dirbti General Motors Coach and Truck Division, kompiuterio programos specialisto pareigose. Čia Rimgaudas pasižymėjo kaip vienas iš pagrindinių „software networking“ specialistų, sujungdamas kompiuterių susisiekimą su įvairiais fabrikinsiais. General Motors pardavus kompiuterių skyrių EDS kompanijai, Rimgaudas buvo perkeltas į EDS, kur jis toliau dirbo savo specialybeje. 1995 m., išdirbęs 30 metų, išėjo į pensiją. Buvo aktyvus „Baltijos“ tunto skautas, priklausė „Šarūno“ jūrų skautų, laivui, Lietuvių studentų sąjungos Detroito skyriui, kur buvo valdybos narys. Priklausė Dariaus ir Girėno klubui, BALFui, „Pagalba Lietuvai“ ir „Svy-

turio“ jūrų šaulių kuopai. Buvo vienas aktyviausių Šv. Antano parapijos narių, savo paslaugomis padėdamas virtuvės šeiminkams, ypač sekmadeniais, kavinėje. 1997 m. rugsėjo 26 dieną, sukūrė šeimos židinį su Regina Juskaite. „Detroit Free Press“ ir „Detroit News“ gruodžio 16 d. laidoje išspausdino nekrologus. „Detroit Free Press“ rašė, kad naujavedžiai planavo po vestuvinę kelionę į Lietuvą, bet Rimgaudo sveikata to nebeleido.

Velionis, apsuptas daugybės geliių ir greta karsto stovėjusių Lietuvos trispalvės ir „Svyturio“ jūros šaulių kuopos vėliavų, buvo pašarvotas Desmond laidotuvių namuose, Royal Oak, kur su juo atsisveikinti susirinko bendradarbiai, kaimynai ir pažįstami. Vakare, po kun. Alfonso Babono sukalbėto rozinio, Vitalis Šeputa, Dariaus ir Girėno klubo ir savo vardu, atsisveikinimo kalboje pabrėžė, kad velionį pažino daugiau 50 metų, kai jie kartu pradėjo skautavimą Hanau stovykloje. Papasakojo velionio pasiektus darbovietėje kompiuterių programų nuopelnus.

Atsisveikinimą pravedė laidotuvių vedėja Yolanda M. Zaprackienė. Ji perskaitė „Drauge“ dienraščio vyr. redaktorės Danutės Bindokienės fakso atsiųstą užuojautą ir „Svyturio“ jūros šaulių kuopos vado pavaduotojo Juozo Kintiaus užuojautą. Užuojautos išreiškė — LB Detroito apylinkės valdyba, Lietuvos Vykčiai, „Baltijos“ skautų tuntas, BALFO 76-tas skyrius, Šv. Antano parapijos taryba, „Pagalba Lietuvai“, St. Butkaus šaulių kuopa, „Amerikos Lietuvių balso“ radio klubas ir „Lietuviškų melodijų“ radio valandėlė.

Velionis prieš Mišias buvo pašarvotas Šv. Antano bažnyčioje, kur su juo atsisveikino Šv. Antano parapijiečiai. Į laidotuves buvo atvažiuavę Lietuvos Vykčiai iš Ohio ir Illinois valstijų. Bažnyčioje buvo arti 150 asmenų. Velionis giliam nuliūdime paliko žmoną Reginę, sesutę Mildą Walters ir krikšto dukrą-dukterėčią Rasą Baužaitę Hirshland, gyvenančią Kalifornijoje.

Po laidotuvių pietūs vyko Botsford Inn, Farmington Hills. Laidotuves tvarkė Baužaitės laidotuvių namai.

A.†A. RIMGAUDUI ŠVOBAI

mirus, jo žmonai REGINAI ir atimiesiems reiškiamė užuojautą ir kartu liūdime.

Vladas Jomantas
Danutė Kraniausienė

TRISDEŠIMT TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. Muz. ADOLFAS MONDEIKA

1964 m. gruodžio 27 d., pakėlęs daug žemiško skausmo, šios žemės kelionę baigė mūsų brangus ir mylimas Tėvelis Adolfas Mondeika. Gruodžio 31 d. buvo palaidotas Queen of Heaven mauzoliejuje.

Jo brangų atminimą minint, trisdešimt trejų metų mirties sukakties proga, gruodžio 27 d. 8 val. ryto ir laidojimo dieną gruodžio 31 d. Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL, 8 val. ryto, ir kitose parapijose už velionio sielą bus atnašaujamos Šv. Mišios.

Visus gimines, draugus ir pažįstamus nuoširdžiai prašome tą dieną prisiminti ir pasimelsti už mūsų mylimo Tėvelio Adolfo Mondeikos sielą.

Nuliūdę: dukros Marija ir Teresė ir kiti gimines.

Nutr. dr. Kazio Ambrozaičio

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

SUGRIŽO KUN. DR.
KĖSTUTIS TRIMAKAS

Kaip 21 d., Cicerio lietuvių laikinai buvo atsiveikinti su Šv. Antano parapijos lietuvių misijos darymu kun. dr. Trimaku, kuris jau nepirmą kartą vyko į Kauną dėti tenykščio Vytauto Didžiojo un-to Teologijos fakulteto, o taip pat atlikti daug kitų įsipareigojimų.

Per tą laikotarpį vietos ir kitų apylinkių lietuvių, kurie reguliariai lanko Šv. Antano parapiją, turėjo apsiminti be lietuvių kunigų, nors pamaldų metu buvo skaitomos maldos lietuvių kalba, o pasižymėjusi Aldona Zailskaitė dažnai versdavo į lietuvių kalbą angliškai skaitomą Evangeliją bei sakomą pamokslą.

Todėl galima suprasti, koks buvo mūsų tautiečių džiaugsmas, kada jie vėl galėjo pamatyti ir išgirsti iš Lietuvos vos sugrįžusį, taip laukiamą kun. dr. K. Trimaką. Šis čia vėl lietuviškai ir prasmingai pamokslą.

Po šv. Mišių parapijos narys vykusiam pabendravimui prie kavos kun. dr. K. Trimakas buvo pasveikintas ir pasiūlyta jo sugrįžimui į namus. Jį sveikino ir dekojo programos vedėjas dr. Petras Kisieliūnas, o taip pat ir parapijos klebonas kun. J. Kastigars.

Programėles metu dr. P. Kisieliūnas kalbėjo kaip tik apie tą dieną vykusio prezidentinio rinkimo Lietuvoje ir kvietė dar neabsolvavusius vykti į Balzeko Lietuvių kultūros muziejų įsikūrusį, Lietuvos konsulatą įsikūrusį. Jis parodė kopiją Cicerio lietuvių aukomis nupirktą reklamą skelbimą už prof. Vytauto Landsbergio išrinkimą Lietuvos prezidentu iš Lietuvos spaudos (tokie pasisakymai buvo įdėti keliuose dienraščiuose bei retesniu daž-

numo spaudoje). Kalbetojas pažymėjo, jog Cicerio lietuvių sudėta tūkstantinė dolerių buvo išleista šiam tikslui.

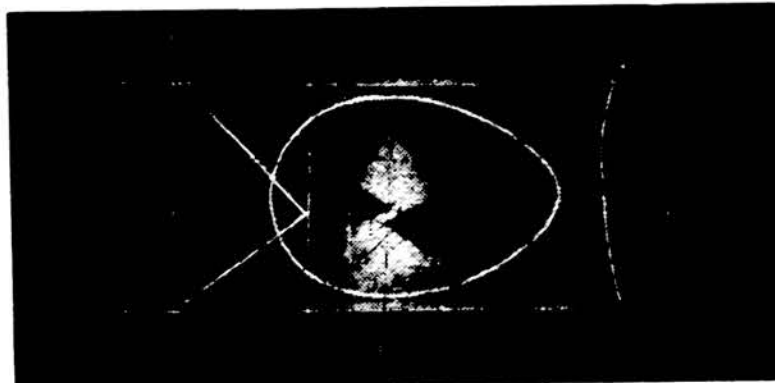
Apie rinkimines ir politines nuotaikas kalbėjo jau antrą kartą, šiemet Lietuvoje viešėjusi, dabar jau Cicerio įsikūrusi, garsi vilnietė aktorė Irena Leonavičiūtė, kuri prieš ketverius metus buvo pavidulė režisieriui Čikagos „Vaidilutės“ lietuvių teatro statomą P. Vaičiūno dramą „Nuodėmingą angelą“ ir po to pasiliko. Kalbetoja apibūdino gan liūdną gyvenimą tėvynėje ir, baigdamas savo pasisakymą, padėkavo poetės Janinos Degutytės eilėraštį apie skausmą.

Taip pat čia buvo kalbėta ir apie šalpą. Šiuo reikalu Eleonora Radvilienė paskaitė laišką iš Lietuvos, kuriame dėkojama už ten nusiųstą paramą. Tuo klausimu diskusijas nutarė pratęsti kitą kartą, nes buvo skubama į tą pačią popietę vykusius kitus renginius.

E.Š.

„Draugo“ redakcija nuodėmingai dėkoja visiems, šventei proga sveikinuosiems raštu, telefonu ar asmeniškai redaktorius — Jūsų nuodėmingas tikrai įvertinamas ir branginamas. Gaila, kad per darbą krūvis neįsigaudo, kiekvieną savo skaitytąją, bendradarbių ar geradarių pasveikinti atskirai, tad linkime, kad gerasis Kalėdų angelas visuomet plasnų virš Jūsų namų, skleidamas Viešpaties ramybę!

JAV LB Kultūros taryba, kurią pirmininkauja Marija Remienė, rengia nuotaikingą koncertą 1998 m. sausio 11 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Programą atliks sol. Praurimė Ragienė, smuikininkė Linda Veleckytė ir muz. Alvydas Vasaitis.

Loyola University Medical centre, 2160 S. First Ave., Maywood, IL 60153, nuo š.m. lapkričio 7 iki 1998 m. vasario 13 vyksta Rimo Čiulionio paveikslų paroda. Čia vienas eksponuojamų darbų, pavadintas „Atsirandantis formos“.

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

Marija Remienė: „Kalėdų varpai mums primena, kad artinasi didžiausio įvykio paminėjimas — Kristaus Užgimimo šventė. Linkime draugams, pažįstamiems ir lietuvių labai dirbantiems džiaugsmingų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų, 1998 metų. Tegul ateinančiais metais dar labiau bręsta naujos idėjos, planai ir darbai tėvynės bei išėjusių lietuvių gerovei!“

Praurimė ir dr. Leonidas Ragai šv. Kalėdų ir Naujų metų proga sveikina visus mūsų gimines, draugus ir pažįstamus, linki sėkmės ir didžiųjų sveikatų. Vietoj kortelių skiria auką „Draugui“.

Antanas Zablockas, Clarendon Hills, IL, sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki visiems laimingų Naujųjų metų!

„Dainavos“ ansamblis sveikina visus rėmėjus, talkininkus ir visuomenę šv. Kalėdų ir Naujų metų proga! Linkime linksmų švenčių, geros sveikatos ir laimės ateinančiuose metuose. Lai krikščioniškoje mityboje būna Jūsų šeimose ir širdyse per išstisus metus.

„Šaltinėlis“ sveikina šv. Kalėdų bei Naujų metų proga visus savo gimines, draugus ir klientus. Linki visiems geros sveikatos ir nuotaikingų švenčių!

Povilas ir Teresė Urbonai
Audronė ir Jonas Kapočiai

Sofija Plėnienė sveikina gimines, draugus ir pažįstamus išėjusius bei tėvynėje, „Draugo“ redakciją ir administraciją, visiems linkėdama linksmų šv. Kalėdų ir sveikų, darbingų 1998 metų!

„Draugo“ administratorių Valentiną Krumpį visos administracijos vardu dėkoja visiems už darbą ir rūpestį, padedant išlaikyti mūsų brangų dienraštį „Draugą“. Dėkui už talką „Draugo“ vasaros šventėje, pokylio metu, koncertuose; dėkui padėjusiems išsiųsti kalėdines korteleles, kalendorius; dėkui ateinančioms padėti raštinėje, redakcijoje, kitur — kur tik reikia darbščiu rankų ir noro pasitarnauti lietuviškos spaudos labui. Musų talkininkų skaičius toks didelis, kad visų išvardinti neįmanoma, todėl dėkome visiems šv. Kalėdų ir linkėdami linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Lietuvių organizacijų atstovai maloniai kviečiami į susitikimą su naujuoju Čikagos arkivyskupu Francis E. George, OMI, pirmadienį, gruodžio 29 d., 1:30 val. p.p., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd. Daugiau informacijų teikiama telefonu 773-582-6500.

Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos 37-tasis metinis pokylis bus sekmdienį, vasario 1 d., 4:30 val. p.p., Martinių salėje. Ši kartą bus iškilmingai pagerbtas Lietuvos Popiežiškąjį kolegiją Romoje, jos 50 metų sukakties proga (sukaktis yra kovo mėnesio). Vietas jau galima rezervuoti telefonais: 773-927-4990 ir 773-254-7553.

Labai gaila, bet papigint „Draugo“ prenumėrėtos terminas pasibaigė. JAV LB Kultūros taryba su Lietuvių fondo dosnia parama buvo skyrusi papigintą tik 100 naujų mūsų dienraščio skaitytojų. Tą skaityti jau senokai pasiekėme. Esame dėkingi Kultūros tarybai, Lietuvių fondui ir Jums, mielieji skaitytojai, kad taip greitai ir gausiai pasinaudojote šia proga užsisakyti vienintelį užsienio lietuvių dienraštį papigintą lietuvių.

Kristaus Gimimo šventės Mišios šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje vyks tokia tvarka: Bažnyčioje Mišios 12 val. naktį, giedant parapijos chorui, kuriam tiek metų sėkmingai vadovauja muz. Antanas Linas, solistams — Margaritai Morkienėi, Genovitei Mazeikienei ir Vaclovui Momkui. Dalyvauja fleitistė Rima Polikaitytė, o prie vargonų — muz. Ričardas Sokas. Mišias auko kun. Rimas Gudelis, kuris iš Lietuvos atvyksta darbuotis šios parapijos sielovadoje. Gausiai susirinkime ir Bernielių Mišias, palaikykime gražią tradiciją ir parodykime jaunam kunigui, esančiam toli nuo tėvynės, kad tai lietuviška parapija!

KŪČIOS PL CENTRE

Nors ir ne Kučių vakare, bet gruodžio 21 d., Lietuvos padingėje sužibus pirmajai zvaigždei virš prezidentinių rinkimų debesų, už placiojo Atlanto su švenčių sveikinimais ir geriausiais linkėjimais, su malda ir Kučių kalėdaičių lauzymu susitelkę daini lietuviškoji šeima Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Nors ši lietuviška Kučių vakaro tradicija bus šeimose švenčiama už poros dienų, didžioji PLC salė nepajėgė sutalpinti visų, norinčių dalyvauti bendrose Kučiose, sekmdienį tuoj po pamaldų, panaudojant ir papildomus stalus. Ir kažin ar kitur plačiau, pasaulyje prie Kučių stalo kartu susėda 300-400 asmenų kaip su lietuviška dvasia, šeimą kad Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Šias Kučias per eilę metų suruošia PLC kultūrinių renginių komitetas, vadovaujamas Bronės Nainienės. Pradedama Kučių šventę, ji sveikino visus susirinkusius. Apgailestavo, kad ne visi sutalpinti, pradžioje kitais metais jau visus sutalpinti naujoje salėje ir mūsų lietuviška šeima Kučioms susirenka savoje pastogėje. Prisimindama mirusius šios didelės šeimos narius, ji paprašė pagerbti susikaupimo minutę.

Lietuviškas Kučias savo atsilankymu pagerbė ir arki diecezijos vyskupas John R. Gorman D.D., kuriai priklauso Pal. J. Matulio misija. Jis, dalyvaudamas šv. Mišiose, pasidžiaugė šiuo gražiu ir gausiu lietuvių telkiniu. Kučiose, vėl sveikindamas dalyvius, gėrėjos šia gražia lietuviška tradicija. Prieš vyskupo sveikinimą Rūta Sušinskienė anglų kalba papasakojo apie Kučių reikšmę ir tradicijas, kurias mes išlaikome išėjimoje.

Kučių žvakių uždegimą atliko skautininkė „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautų draugovė, vadovaujama s. Jolandos Kerelienės. Pradedant s. Svajonei Kerelyte, sesės atnešė žvakes iš Lietuvos, iš JAV, iš Vokietijos, Anglijos, Australijos, Pietų Amerikos, Sibiro, su eiliuota dedikacija ir su atneštomis žvakėmis uždegė didžiosios Kučių žvakides žvakes. Po to jos uždegė ir visų stalų žvakes, tuo sujungiant visus į vieną didelę šeimą prie Kučių stalo.

Kučių maldą kalbėjo misijos kapelionas kun. Algirdas Pajliokas, SJ. Atskira „Sveika Marija“ maldele jis prisiminė ir tą dieną Lietuvoje vykusiančius prezidentinius rinkimus, kad jie būtų sėkmingi Lietuvai. Su „Amžiną atilsį“

maldele buvo prisiminti visi mirusieji. Vyko labai gyvas kalėdaičių lauzymas su geriausiais linkėjimais savos šeimos nariams, draugams ir pažįstamiems. O tų draugų buvo tiek daug, kad, ir tris kalėdaičius lauzant, visiems po kampelį nebūtų užtekę. Svarbu, kad linkėjimų nepri-trūko.

Pagerbiant labai retą svečių tarybą John R. Gorman, misijos tarybos pirm. Aleksas Vitkus pasveikino visų vardu ir įteikė dovanelę — menišką vario su gintarais kryžį. Tradiciniai dvylikos, ar gal daugiau, patiekalų Kučių valgiai gerai derinos prie sekmdienio popietės. Šeimyniškai pokalbiai daugumą nešė į Lietuvą, speliuojant, kas bus prezidentinių rinkimų laimėtojas. Gal kar-tais ir šios didelės PLC šeimos narys, čia buvęs ne vienoje Kučiose.

Kučių šventės pabaigai su akordeonu pasirodė ir chor-meisterė Rasa Poškotienė, pravedama keletą kalėdinių giesmių. Kučių vaišės užbaigė, dalyviai skirstėsi, dėkodami rengėjams už šeimos šventę.

Br. Juodelis

IŠ ARTI IR TOLI

ATVYKSTA UŽSIENIO
REIKALŲ MINISTRAS IR
AMBASADORIUS

Sausio 10 d. šeštadienį, į Detroitą atvyksta Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas ir Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre jie bus 11:45 val. ryte, papasakos apie dabartinę Lietuvos politinę padėtį ir atsakys į klausimus.

Ministras Saudargas ir ambasadorius Sakalauskas Detroito viešes tik keletą valandų, nes jų laikas ribotas. Iš Detroito tą pačią dieną skrenda į Hartford, po to — į Bostoną, Floridą. Ministras atlydi Lietuvos prezidentą, kuris su JAV pasirašys sutartį. Lietuvos ambasadorius JAV-tijoms ir Užsienio reikalų ministras Detroito lankysis pirmą kartą, todėl labai nori susitikti su mūsų telkinio lietuvių ir pamatyti parapiją, lietuvių mokyklą, kultūrinį centrą.

Detroito ir apylinkių lietuvių yra maloniai kviečiami šiame retame susitikime dalyvauti. Viešnagė organizuoti padeda JAV LB Lansing ir Detroito apylinkės.

Michigan LB apygarda

POLITINIS SEMINARAS
IR
LITERATŪROS VAKARAS

Los Angeles Lietuvių fronto bičiuliai tebetęsia prieš dau-

giau negu 50 m. pradėtą literatūros vakarų ir politinių seminarų tradiciją, tad 1998 m. sausio 24 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje bus nagrinėjamos šios temos: „Prezidento rinkimai Lietuvoje: kodėl įvyko, kas įvyko“, „Reformos, kurių laukia Lietuviai Bendruomenė“, „Amerikos lietuvių politinė talka bendraminčiams Lietuvoje“. Taip pat bus paminėtas visuomenininko, politiko Leonardo Valiuko mirties dešimtmetis.

Literatūros vakaras toje pačioje salėje bus sausio 25 d., sekmdienį. Iš New Jersey stasijos atvyksta rašyt. Vytautas Volertas.

Juozas Kojelis

ATVYKSTA LIETUVOS
AMBASADORIUS

Lietuvos ambasadorius JAV

SKELBIMAI

x Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Literatūros vakarus**, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.

(sk.)

x Baltia Express dėkoja visiems savo siuntėjams ir praneša, kad visi kalėdiniai siuntiniai jau pristatyti. Baltia Express dirbs kučių dieną iki 1 val. p.p., nedirbs per šventes ir bus atidaryta sausio 2 d. nuo 9 val. ryto. Lauksime jūsų siuntinių! Skambinti: tel. 800-SPARNAI, 800-772-7624.

(sk.)

x Dėmesio, lietuvių! Naujas JAV imigracijos vizų tikrinimas prasidės balandžio mėn. Pasibaigus visas galyte pratesti. Žmonės iš kitų valstijų gali pasiūsti man duomenis paštu. Ed Šumanas, 5701 Linden, La Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241.

(sk.)

x Lietuvos našlaičiams pratešdami globą kitiems metams po \$150 atsiuntę šie gerieji našlaičių rėmėjai: Apolonia Vitkus, Hartford CT, dr. Edmundas ir Aldona Drukeniai, South Pasadena FL, dr. Henry Galiunas, Athol MA, Frank ir Mary Radis, Hot Springs AR, Felix ir Anne Sloger, Philadelphia PA, dr. Jurgis ir Petronėlė Starkai, Santa Monica CA. Lietuvos našlaičių vardu dėkojame geriesiems globėjams už jų pagalbą. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629.

(sk.)

x Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba dėkoja Gražinai ir Jokūbui Gražiams už \$500 auką per du mokėjimus, šelpiant čia atsilankčius partizanus ir siunčiant jiems paramą į Lietuvą. Acio nežinomam aukotojui už \$20 auką. Aukos siųsti: TCF - Standard Federal Bank, Acct #663777; 4192 So. Archer Ave., Chicago, IL 60632. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

(sk.)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuodėmingai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730.

(sk.)

x Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmdienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

(sk.)

Stasys Sakalauskas atvyksta į Los Angeles dalyvauti Vasario 16-osios minėjime 1998 m. vasario 22 d. Jis bus pagrindinis paskaitininkas.

LB ir ALTO bendradarbiavimo tradicija tęsiama, minėjimą ruošiant bendromis jėgomis. Zigmą Viskantą, LB Vakarų apygardos valdybos pirm., ir Antanas Mažeika, Los Angeles ALTO skyriaus pirm., vadovauja ruošos darbus. LB valdybos narys Amandas Ragauskas planuoja meninę programą. Šv. Kazimiero parapijos choras, LB „Spindulio“ ansamblis, muz. Viktoras Ralys, choreografe Sigita Barysienė, video profesionalas Paulius Jasiukonis ir kiti vietiniai menininkai jau sutiko prisidėti prie programos paruošimo. Pietūs ir pabendravimas — po minėjimo.

x TRANSPAK įstaiga Lemonte šventių metu bus atidaryta tik sekmdieniais — 8:30 - 1 v. p.p. Tel. Lemonte 1-630-257-0497.

(sk.)

x TRANSPAK įstaiga Kučių dieną dirbs iki 1 val. Nuo šv. Kalėdų iki 1998 m. sausio 2 d. įstaiga bus uždaryta. Tel. 773-838-1050

(sk.)

x Zigmą Grybinas, East St. Louis IL, parapijos patikėtinis, rašo: „Siunčiu mūsų parapijos darbštuolių moterų uždribtus pinigų Lietuvos našlaičiams paremti. P.Vaitkienė, kuri yra parapijos moterų inspiratorė ruošiant lėšoms sutelkti pietus, ir šimtą suruošė kalėdinio laikotarpio puotą, kurioje buvo sutelkta \$400 Lietuvos našlaičiams.“ Dėkojame East St. Louis moterims ir visiems lietuviams už tokią didelę auką Lietuvos našlaičiams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629.

(sk.)

x „Neringos“ restoranas sveikina savo lankytojus su šv. Kalėdomis ir Naujais metais. Kalėdų dieną „Neringa“ uždaryta, bet atidaryta visą Naujų Metų dieną. „Neringa“ 2632 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-476-9026.

(sk.)

x Gali padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratešimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

(sk.)

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPENAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel.: 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos

6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Šteriai gėrė nuo „Draugo“)
Tel. 773-864-6100
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAI

L.Rane & L.Feyman
40 metų patirtis ir profesionali pagalba imigracijos bei kitose teisinėse srityse.
8213 S. Archer Ave., Chicago, IL 60629.
Tel. 847-361-7636 (kalbame lietuviškai). Mes jūsų paslaugoms 24 val. per parą, 7 d. per savaitę.

Trys kartos choristų Pai. Jurgio Matulio misijos chore. Iš kairės: Rasa Poškotienė — mama; Albinas Kurkulis — močiutė; Lina, Marius ir Sigita Poškotienės. Nuotr. B. Kromienė